

Nálezy zedníčka skalního (*Tichodroma muraria*) v jižních Čechách

Records of Wallcreeper (*Tichodroma muraria*) in South Bohemia

Václav Mikeš⁽¹⁾ • Jan Hora⁽²⁾ • Luděk Bufka⁽³⁾

Abstract: The paper summarizes all available data on the occurrence of Wallcreeper (*Tichodroma muraria*) in South Bohemia (Czechia). We report 11 published records and three new. The oldest record dates back to 1875, and the most recent is from 2012. Wallcreepers occurred between October and May. The altitudinal range of localities is 360–1300 m a.s.l. No data are available on the origin of the birds, however, it is presumed they migrate from the Alps, rather than from the Carpathians. It is possible the species winters in South Bohemia more frequently than shown by our data, but is overlooked.

Key words: Alpine, Bohemian Forest, Czech Republic, historical records, migration, non-breeding, South Bohemian Region, *Tichodroma muraria*, wintering.

Zedníček skalní (*Tichodroma muraria*) je rozšířen v horách jižní Palearktidy, od Pyrenejského poloostrova do Číny. Nejsevernějšími hnízdišti jsou Tarbagataj a Mongolský Altaj, jižní okraj areálu vymezují Blízký Východ, Írán, severní Afghánistán, Himaláje a hory jižní Číny (Bjome 1975). Ve střední Evropě hnízdí zedníčci skalní v Alpách, v pohoří Jura a v Karpatech (Löhr 1993). Biotopem zedníčků jsou členité skály s hojností puklin, které v průběhu dne nabízejí jak osluněná, tak zastíněná místa. Většina hnízdišť se nachází na vlhkých místech, poblíž vývěrů vody a při vodopádech či potocích (Löhr 1993). Po vyhnízdění zedníčci migrují na krátké vzdálenosti (pravidelné jsou i přesuny vertikálního rázu), část populace se však zřejmě může na hnízdišti zdržovat celoročně (Snow & Perrins 1998). Obvyklým zimovištěm je níže položená skalnatá oblast, zřícenina, zámek anebo výrazná budova vprostřed většího města (Löhr 1993). Do oblasti mimohnízdního areálu zedníčka skalního spadá i Česká republika, na jejímž území lze očekávat výskyt jak karpatských, tak alpských ptáků (Löhr 1993). Potravou zedníčků jsou drobný hmyz a pavouci (Snow & Perrins 1998). Cílem článku je shrnutí veškerých dostupných záznamů zedníčka skalního z území jižních Čech.

Nálezy jsou prezentovány jednoduchou heslovitou formou (pole síťového mapování, lokalita, datum, počet jedinců, jiné podrobnosti, pozorovatel) a jsou rozděleny na ty, které již byly publikovány, a na nové, prozatím nezveřejněné údaje.

Publikované nálezy:

6551: hrad Zvíkov, 1885, 1 ex., střelen a dodán preparátorovi Mathyaskovi v Písku (Anonymus 1889, D. Vařečka in Bureš et al. 1995)

6650: Vraž, lom Jistec, 27. 10. 1964, 1 ex., zabit při odstřelu v lomu (M. Hirt, Anonymus 1965; Bureš et al. 1995 datují nález rokem 1963, pták měl být preparován a uložen v Moravském zemském muzeu v Brně, v tamější sbírce se však nyní nenalézá – M. Černý in litt. 2020)

¹⁾ Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Dukelská 242/1, CZ – 370 51 České Budějovice, e-mail: mikes@muzeumcb.cz

²⁾ Cafourkova 521/3, CZ – 181 00 Praha 8 – Bohnice, e-mail: jh.ah@centrum.cz

³⁾ Správa NP a CHKO Šumava, Sušická 399, CZ – 341 92 Kašperské Hory, e-mail: ludek.bufka@npsumava.cz